

LAAT ZAAD

Blijspel in twee bedrijven

door

RUUD VAN LING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **LAAT ZAAD** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **AUTEUR** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2008 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Telefoon (03)3.66.44.00,

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

FLORIS-JAN EDELENBOSCH - internist. Weduwnaar sinds 8 maanden, kinderloos, ongeveer 55 jaar. Of is dit FLORIS-JAN BOTERMAN, een oplichter, zwendelaar en fraudeur, die voorwaardelijk veroordeeld is?

EGBERT VAN VLISSINGEN - wijn- en drankenhandelaar, eveneens weduwnaar, ongeveer 40 tot 45 jaar, twee kinderen. Maar dit zou net zo goed EGBERT KOOISTRA kunnen zijn, die al geruime tijd als gezocht vermeld staat in de politieregisters, en niet omdat hij een keer door rood licht is gereden...

MARIANNE VAN ANDEL - gescheiden, ongeveer 45 jaar. Geen kinderen, verlangt naar een goed en gezellig leven, heeft MMS en verder niets. Haar ex-man Theo was baggeraar en is er met de Poolse huishoudster vandoor gegaan.

BEA LOUTERHUIZEN - galeriehoudster. Komt moeilijk rond, want kunst en antiek verkoopt niet meer zo best. Gescheiden, ongeveer 45 jaar.

CELINE TIVOLI - heeft een visrestaurant samen met haar broer Bert. Nooit getrouwd geweest, is volop "op jacht". Ongeveer 40 jaar.

SYLVIA NEDERPLAATS - weduwe, tussen de 40 en 50 jaar oud. Verpleegkundige. Haar man Remco is voor de trein gesprongen, omdat hij geen kinderen kon verwekken.

EERSTE BEDRIJF

(Decor: de salon van Marianne van Andel. Een buffetje met daarop het theeservies, een viertal lage stoelen of crapeauds, een laag salontafeltje, een grote groene plant. Op- en afgaan van het toneel via de coulissen. Eventueel een grote groene plant en een staande design schemerlamp. Marianne heeft bezoek van haar vriendinnen (theevisite) Bea Louterhuizen, Celine Tivoli en Selma Nederplaats. Marianne serveert thee en koek, zij staat bij het buffetje; Bea, Celine en Selma zitten in de stoelen rondop het salontafeltje, front publiek. Als het doek open gaat is de theevisite in volle gang)

BEA: *(in haar theekopje roerend, nieuwsgierig naar Marianne kijkend)* Hoe heet-ie?

CELINE: *(gretig in een koekje bijtend, maar ook zeer nieuwsgierig naar Marianne kijkend)* Wat doet-ie?

SELMA: *(ook zeer benieuwd, thee drinkend en Marianne aankijkend)* Waar woont-ie?

MARIANNE: *(een beetje nerveus, loopt rond met thee en koek, presenteert het een en ander)* Lieve hemel, ik ken hem net... Ik vind het wat hoor, zo'n andere man...

BEA: *(schouderophalend, resoluut)* Wat maakt dat nou uit... Een man is een man, zeg ik altijd maar. Je moet alleen wel de goeie uitzoeken... En niet over een nacht ijs gaan. Hij komt straks toch?

MARIANNE: *(wat onzeker heen en weer lopend)* Jawel, jawel... Maar wat als het nou helemaal niets is?

CELINE: *(beslist)* Het is altijd beter dan wat je nu hebt. Gescheiden en geen werk, en afhankelijk van de alimentatie van je ex-man, die altijd te laat betaalt.

SELMA: *(cynisch)* Met andere woorden, armoe.

MARIANNE: Ik was bijna twintig jaar met Theo...

BEA: Ja, en die ging er vandoor met die Poolse huishoudster van jullie, die Bogna... Een leuke jonge meid en zo'n dikke vijftien jaar jonger... Lieve kind, daar is niet tegenop te boksen. Hoe we ook sporten en fitnessen, het gaat toch hangen, en bij die jonge

meiden staat het nog.

MARIANNE: Ze was meteen zwanger van hem... Hij wilde zo graag kinderen, en daar heb ik zo'n hekel aan...

SELMA: Daar kan ik je geen ongelijk in geven... Mijn Remco moest ook zo nodig vader worden... Het is 'm niet gelukt en toen is-t-ie maar voor de trein gesprongen. Maar zo'n nabestaandenpensioen, da's geen vetpot, dat kan ik je verzekeren.

CELINE: Dus kijken wij de overlijdensadvertenties na. Vrouw van een rijke arts, advocaat, notaris of makelaar overleden? Hup, op naar de begrafenis of crematie, - kennismaken en inpikken, die treurende weduwnaar...

MARIANNE: Hij was wel gretig, dat wel...

BEA: *(schril en vrolijk)* Natuurlijk zijn ze gretig! Het is vaak een lang en moeilijk ziekbed geweest... Daar zit je dan als man, ze doen alle mogelijke moeite om zo'n vrouw in leven te houden terwijl je weet dat het nooit meer wat wordt. Gun zo'n man toch een nieuwe kans op liefde en geluk!

MARIANNE: Hij heet Floris-Jan...

SELMA: *(goedkeurend)* Da's een naam uit de betere kringen... Dat klinkt goed.

CELINE: *(verrast)* Floris-Jan Edelenbosch? Hier van het Jan de Hartogplein?

MARIANNE: *(verbaasd)* Ja, ken je hem?

CELINE: *(ietwat teleurgesteld)* Hè, verdorie, heb jij die... Ik kon niet naar de crematie van z'n vrouw, ik dacht ik ga van de week wel even langs... Nou ja, jammer. Leek me een goeie partij.

BEA: *(hoofdschuddend en berispemd)* Ja, dat werkt niet... Je moet het ijzer smeden als het heet is. Er bovenop zitten, dan heb je de meeste kans van slagen.

SELMA: Mijn vriendin Lydia... Die kennen jullie toch? Lydia Huis in 't Veld... *(de anderen knikken eenstemmig)* Ja, die dus... Die is nou met Andries van Sellingen, die bankier... Die liet er helemaal geen gras over groeien. Zijn vrouw stierf, aan iets besmettelijks geloof ik, dat had ze in Afrika opgelopen, en Lydia was erbij... Bij dat sterven, bedoel ik... En nog diezelfde avond verleidde Lydia Andries... Lydia heeft dubbel D en maatje 38... Andries viel als een blok. En Lydia kan haar geluk niet op, al kon ze de eerste

weken moeilijk lopen en zitten, want Andries was niet te houden.

BEA: (*vergoelijkend*) Ja, maar dat duurt maar zes weken... Dat moet je er voorover hebben,... Na zes weken hebben ze alle openingen gehad, dan is de storm uitgeraasd en kan je beginnen met bouwen.

MARIANNE: (*verbaasd*) Bouwen?

BEA: Creditcard, eigen rekening, eigen autootje, liefst zo'n doddig cabrioletje, schoonheidsbehandelingetje hier, beautyfarmpje daar, want ze willen een mooie nieuwe hebben, ook al is die gebruikt.

MARIANNE: (*beledigd*) Ik ben geen auto!

CELINE: Lieverd, hij wil met je pronken. Laten zien wat hij in petto heeft, wat hij nog versieren kan.

BEA: (*onderwijl thee drinkend en koek of taart etend, op waarschuwendende toon*) Maar pas op voor kapers op de kust! Jonge meiden! Die zijn uit op laat zaad!

MARIANNE: (*verbouwereerd*) Wat nou weer!?

SELMA: (*bevestigend knikkend*) Ja, dat zijn de gevaarlijkste. Die verleiden zo'n man tot een tweede leg. Loopt vader van in de zestig achter de buggy.

MARIANNE: (*niet begrijpend*) Wat vertel je me nu?

CELINE: Ja, dat gebeurde ook met Van Leimuiden... Christiaan van Leimuiden, een hoogleraar... Die is nu in de zeventig en aan zijn vierde huwelijk bezig... Zij is begin twintig en heeft een dochtertje van hem... En zijn oudste zoon, Peter, is vijftig... Laatst hadden ze die kleine meid bij Peter gestald, zij moesten naar een congres of zo iets... Wist ik veel. Peter is mijn buurman. Ach wat leuk, zei ik, heb je je kleindochter te logeren? Nee, zei hij toen, dat is m'n zusje... Ha ha ha ha ha! (*alle dames lachen smakelijk*)

MARIANNE: (*met licht afgrijzen*) Nou, daar begin ik helemaal niet aan... Kinderen... Op mijn leeftijd nog... Ik moet er niet aan denken!

SELMA: Ik koop zaterdags de NRC, De Telegraaf, en Het Parool. Daar staan ze in... Oude mannen op zoek naar een lieve vrouw. Maar die ouwe zakken hebben vaak een hoop noten op hun zang... Die willen vooral goed verzorgd worden, ze vragen meteen of je lekker koken kan en zo...

BEA: (*bits*) Die zoeken geen vrouw, die zoeken een huishoudster, of een bejaardenverzorgster... Ja, dag, ik ben niet van de mantelzorg... En dan willen ze ook nog met je naar bed, maar je hebt er een werk aan om het kanon in stelling te brengen...

SELMA: (*zuchtend*) Vertel mij wat... Ik was met ene Henk, een gepensioneerde marineofficier... Twee jaar weduwnaar, da's eigenlijk al veel te lang... Niets lukte! Uiteindelijk - ik doe het niet graag - deed ik het maar met m'n mond... Ook niets. Nou Henk, zeg ik hijgend, echt opschieten doet het niet... Da's niet erg, zegt Henk, hij wordt wel lekker schoon...

MARIANNE: (*geschrokken en vol afgrijzen*) Ajakkes!

SELMA: (*geïrriteerd*) Blijkt die Henk vier kinderen te hebben uit zijn vorige huwelijk! Vier! En die beheerden hun vaders geld! Er was nergens aan te komen!

BEA: (*verontwaardigd*) Wat een aasgieren.

SELMA: (*smalend*) Ja, en de oudste was meester in de rechten. Een of andere louche advocaat... Weet je wat die snuiter zei? Mevrouw, zei hij, het zal U niet lukken onze vader leeg te plunderen... Nee, zei ik, dat doen jullie wel...

BEA: Ja, je hebt er moeilijke en vervelende types bij... (*richt zich tot Marianne*) Heeft die Floris-Jan van jou kinderen?

MARIANNE: Niet dat ik weet...

CELINE: (*beslist*) Nee, Floris-Jan Edelenbosch had geen kinderen... Hij was getrouwd met... Hoe heette dat mens nou toch ook weer... Nou ja, ze was spooklelijk. Als je zou moeten kiezen tussen met haar vrijen of drie jaar dwangarbeid, dan zou je spontaan voor het laatste kiezen.

BEA: Wat doet zo'n leuke kerel met zo'n gedrocht?

CELINE: (*belust*) Geld! Ja, zij had geld! Haar vader was rijk geworden in de autohandel, en zij was z'n enig kind... Haar moeder was trouwens ook zo lelijk, brrrr, afschuwelijk gewoon, en nog scheel op de koop toe...

MARIANNE: (*met beginnende vrolijkheid*) Dus Floris-Jan heeft wel iets te verteren?

CELINE: (*vinnig*) Waarom denk je dat ik op 'm loerde... Ik schat hem toch gauw op een miljoentje of zes, zeven... Kijk, die Van Edelenboschjes hadden wel een hoop kouwe kak, zal ik maar zeggen, maar verder geen luis op dood te drukken... En Floris-

Jan wilde hoger op! Die dacht: een arme vader, daar kan ik niets aan doen, maar een arme schoonvader, dat is mijn eigen schuld.

MARIANNE: *(met medelijden)* Zijn vrouw schijnt erg geleden te hebben...

BEA: *(resoluut)* Ach welnee... Drank! Ze was aan de drank! Ze sloeg de pakken rode wijn met kratten tegelijk in... Slempen, dat deed ze... Ze was voor tien uur 's morgens al behoorlijk aangeschoten, en de rest van de dag was ze laveloos... Dat houdt geen lever vol.

MARIANNE: Wat erg...

BEA: En Floris-Jan is internist in het Streekziekenhuis... Die wist dat natuurlijk best, maar die dacht "ik kan er niet mooier vanaf komen..." Dus in plaats van haar naar een ontwenningsskliniek te sturen ging hij met haar de kroeg in... Voor het zwaardere werk, zal ik maar zeggen. Hijzelf zat aan een spaatje, en zij ging vol aan de Ierse Whiskey.

CELINE: Bij haar crematie was de brandweer stand-by, want ze waren bang dat de oven zou ontploffen.

BEA: *(nadenkend)* Hmmm... geen kinderen... *(kijkt naar Marianne)* Ik ben bang dat jij dan aan de bak moet, tante!

MARIANNE: *(beslist)* Van m'n levensdagen niet! Ga weg zeg, ik ben over de veertig! Voor alles is een tijd, zei m'n moeder altijd, en voor alles is een leeftijd.

SELMA: *(met boosaardige ondeugendheid)* O, maar met die moderne medische technieken... Ze krijgen een grootmoeder nog zwanger!

MARIANNE: *(resoluut)* Nooit!

CELINE: *(peinzend)* Zes of zeven miljoen.... Misschien wel acht, of tien... Een schitterende villa in Zuid-Frankrijk... Een jacht in de haven van Saint-Tropez, een villa aan het Jan de Hartogplein...

BEA: *(haastig)* En het Jan de Hartogplein... Dat is stand, hoor, een garagebox kost daar al een vermogen!

SELMA: Het is natuurlijk wel even een investering, maar dan heb je ook wat.

MARIANNE: *(aarzelend)* Dat wel, natuurlijk...

CELINE: *(beslist)* O, als ik hem in m'n handen zou krijgen... Hij fietst er maar een kind in. Daar moet je makkelijk in zijn. Die negen

maanden overleef je ook wel, en daarna is er een nanny, een kinderjuffrouw, buitenschoolse opvang, crèches, en kostscholen in het buitenland. (*spijtig tot Marianne*) Maar ja, jij was me voor, en ik ga niet onder jouw duiven schieten... Maar als jij hem niet moet, mag ik 'm dan?

BEA: (*tot Marianne*) Heb je je vragenlijstje al klaar?

MARIANNE: (*verwonderd*) Vragenlijstje?

BEA: (*hoofdschuddend*) Zo'n eerste gesprek, dat is zo belangrijk... (*haalt een A-4tje uit haar tas en geeft dat aan Marianne*) Hou maar, ik heb thuis nog kopieën genoeg... Kijk, dat is een lijstje met vragen en aandachtspunten.

MARIANNE: (*kijkt de lijst wat verward door*) Oja, juist... Naam, geboorte- datum, adres, telefoonnummer, beroep, merk auto?

BEA: (*hoofdschuddend*) Geen volkswagentypes... BMW, Mercedes of Jaguar... Of Chevrolet, maar dan wel het duurdere segmente...

MARIANNE: (*nog steeds wat verward lezend*) Voorkeuren?

BEA: (*ijverig*) Kleding, inrichting van het huis, vakantiebestemmingen, eten en drinken...

SELMA: (*beslist*) Bed.

MARIANNE: (*onzeker*) Bed?

SELMA: (*opgetogen*) Ja natuurlijk... Wat wil hij van je in bed? Pyjama, sexy lingerie of meteen bloot?

MARIANNE: (*benauwd*) Bloot?

CELINE: Natuurlijk wil hij meteen bloot. Na al die jaren noodrantsoen wil die man ook wel eens lekker z'n gang gaan...

MARIANNE: (*huiverend*) Theo was niet zo hartstochtelijk...

BEA: (*afkeurend*) Ja hoor eens, meisje, dat moet je wel een beetje sturen, natuurlijk...

MARIANNE: (*vermoeid*) Ik vind het allemaal zo'n gedoe... En het komt altijd op hetzelfde neer... Hij is klaar, draait zich om, laat een wind en valt in slaap.

CELINE: En de volgende dag ga jij naar de P.C. Hooft in Amsterdam en je slaat een nieuwe garderobe in, inclusief bijpassend Cartierhorloge. Dan mag hij van mij constant de broekhoest hebben. Ik pas me wel aan.

MARIANNE: (*hulpeloos*) Ik weet eigenlijk helemaal niet hoe dat moet!

SELMA: (*fronsend*) Wat zeg je?

MARIANNE: (*zich verontschuldigend haast*) Ja, nou... Ik kwam hem toevallig tegen, in de supermarkt...

CELINE: (*argwanend*) Ja ja...

MARIANNE: Ik botste per ongeluk tegen zijn winkelwagentje aan...

SELMA: (*berustend*) Natuurlijk...

MARIANNE: En we raakten toevallig aan de praat...

BEA: (*onheilspellend*) Toevallig...

MARIANNE: Hij vertelde dat zijn vrouw net was overleden en dat hij nu overal alleen voor stond...

CELINE: (*smalend*) Jullie wonen kilometers van elkaar vandaan... Wat deed jij in zijn supermarkt?

MARIANNE: Onze buurtsuper is dicht, vanwege een verbouwing....

SELMA: (*venijnig*) Ja, dat kwam jou natuurlijk wel zo goed uit...

MARIANNE: Toen vroeg ik hem voor een kopje koffie...

BEA: (*prijzend*) Geraffineerd kreng!

MARIANNE: Maar hij had geen tijd, zei hij... Graag een andere keer... Nou, dat is dan vandaag... Hij komt zo.

SELMA: Een perfecte strategie!

BEA: (*tot Marianne*) Is je bed fris opgemaakt? Schone lakens, handdoeken, lavendelgeur?

MARIANNE: (*een beetje boos*) Wat denken jullie wel van me! (*leest de lijst van Bea nog eens door*) Maten?

BEA: De meeste mannen weten niets... Geen schoenmaat, geen overhemdmaat, geen confectiemaat...

SELMA: (*grinnikend*) De enige maat die ze wel weten is altijd in hun ogen veel groter dan dat-ie in werkelijkheid is.

BEA: (*venijnig lachend*) Ja hoor... Die zien elk zomerworteltje als een winterpeen.

MARIANNE: (*opgelaten*) Lieve hemel, gaat het nou alleen daarom? Mijn Theo was nooit zo!

CELINE: Jouw Theo is nu op de Poolse toer en hij zal heus niet weg

gegaan zijn omdat jij hem zo verwende.

BEA: *(tot Marianne)* Mannen vragen daar ook niet aldoor om, mutsie... Je moet het ze bieden.

SELMA: Nooit "nee" zeggen.

CELINE: Je bent als het ware constant in de aanbidding. En denk aan de verpakking! Goed gekapt, charmant gekleed, leuk hoog hakje, pittig opgemaakt. Open haard aan, kaarsje, glaasje wijn, en een CD met zijn lievelingsmuziek.

MARIANNE: Wij hadden centrale verwarming.

BEA: *(zuchtend)* Dan doe je zo'n nepvuurtje!

MARIANNE: En als hij thuis kwam ging hij meteen achter de computer... De beurs, zijn beleggingen, de AEX...

CELINE: *(begrijpend)* Ja, daar word je als vrouw ook niet opgewonden van.

MARIANNE: En Theo lustte geen wijn, die wou altijd een blikkie bier... En zijn eten geprakt, tot de nassi aantoe. En 's zondags de hele middag Studio Sport op de tv, dan moest ik m'n mond houden.

BEA: *(oprecht medelijdend)* Da's toch ook geen leven! Wat deed die eh "Theo" van jou voor de kost?

MARIANNE: Kapitein op een baggerboot... Hij baggerde overal, was soms wel zes weken van huis...

CELINE: Dan had jij toch vrij spel!

MARIANNE: *(zuchtend)* Dat doe je niet... Zo ben ik niet opgevoed.

SELMA: En ik maar denken dat die Remeo van mij zo saai was... Hij wilde maar vader worden! Ik hem hem alle kans gegeven, maar hij had geen laat zaad, hij had nooit zaad!

BEA: *(zorgelijk)* Ai, dat is erg...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto